5-08-2026

Grzegorz Kaszyński

OBJAWIENIE 5:10 — „na” ziemi vs. „nad” ziemią?

W większości przekładów Biblii czytamy tutaj, że ‘ludzie kupieni krwią Baranka’ będą „królować **na** ziemi”. Bazowanie na takim przekładzie skłania niektórych egzegetów do lansowania wysoce kontrowersyjnych interpretacji. Jedną z nich prezentuje katolicki teolog Augustyn Jankowski w przypisie do tego wersetu:

> Królowanie kapłańskie wiernych odbywa się już „na ziemi”, a więc w fazie doczesnej Kościoła (…).
> (*Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu*, red. Michał Peter [ST], MarianWolniewicz [NT], 1975)

Taka interpretacja jest nie tylko błędna, ale też arogancka. Dlaczego? Otóż apostoł Paweł, ganiąc poglądy pewnych zarozumiałych chrześcijan, zapytał ich: „Zaczęliście królować bez nas?” (1Kor 4:8, *Romaniuk*). Paweł łączył czas królowania chrześcijan z przyszłym, *pośmiertnym pobytem w niebie*. Napisał on też: „Pan mnie (…) wybawi do swego **niebiańskiego** królestwa” oraz: „odtąd jest dla mnie odłożona korona [atrybut króla] prawości” (2Tm 4:8,18). Ponadto, zachodziłaby sprzeczność między Obj 5:10 a 14:1, gdzie o 144 000 zbawionych czytamy, że ‘stoją **obok** Baranka’ „na górze Syjon”— czyli ***w niebie*** (por. Hbr 12:22), a nie na ziemi. A zatem przekład „mają królować **na** ziemi” niewątpliwie trzeba uznać za problemogenny.

ASPEKT LINGWISTYCZNY. Podstawowy sens greckiego *epi* istotnie odpowiada przyimkowi „na”, ale ze względu na szerokie zastosowanie miewa też inne znaczenia. Użyty w odniesieniu do sprawowania władzy, wywierania wpływów albo górowania rangą, *epi* może też znaczyć „nad”. Oto przykłady:

- Bóg jest „**ponad** [*epi*] wszystkim” (Rz 9:5; Ef 4:6).
- Etiopski eunuch był przełożonym „**nad** [*epi*] wszystkimi skarbami” Kandaki (Dz 8:27, *Bg*).
- „Niewolnik wierny i roztropny” miał czuwać „**nad** [*epi*] czeladzią” (Mt 24:45).
- Zbór w Jerozolimie miał wybrać 7 mężczyzn cieszących się dobrą opinią, których apostołowie mogliby ustanowić „**nad** [*epi*] tą sprawą”, to znaczy nad rozdzielaniem pożywienia (Dz 6:3, *Bw*).

Wyraźnie widać, że w żadnym z w/w przykładów nie da się greckiego *epi*, <u>po którym następuje słowo w dopełniaczu</u>, tłumaczyć słowem „na”, bo zgodnie z kontekstem jego właściwym docelowym odpowiednikiem jest „nad”.

Obj 9:11

	VIPA--ZP	PG	NPGFZP	N-AM-S	DAMS	N-AM-S	DGFS	N-GF-S	N-NN-S	NPDMZS
9,11	ἔχουσιν	ἐπ᾽	αὐτῶν	βασιλέα	τὸν	ἄγγελον	τῆς	ἀβύσσου·	ὄνομα	αὐτῷ
	Mają	nad	nimi	króla,	—	zwiastuna	—	czeluści.	Imię	mu

Obj 11:6

		CC	N-AF-S	VIPA--ZP	PG	DGNP	N-GN-P	VNPA	NPANZP	PA	N-AN-S	CC
11,6	(…)	καὶ	ἐξουσίαν	ἔχουσιν	ἐπὶ	τῶν	ὑδάτων	στρέφειν	αὐτὰ	εἰς	αἷμα	καὶ
		i	władzę	mają	nad	—	wodami	obracać	je	w	krew	i

Zasadniczym tematem w Obj 5:10 jest władza, toteż – logicznie rzecz biorąc – greckie *epi* nie uwypukla tutaj miejsca pobytu władców, lecz *obszar, nad którym sprawują władzę*. Zatem brzmienie „nad” w Obj 5:10 oddaje poprawny odcień znaczeniowy greckiego *epi*.

Warto odnotować, że istnieje wiele przekładów Obj 5:10 zawierających słowa „będą królować **nad** ziemią”:

Eugeniusz Dąbrowski

5, 5—6, 1 Apokalipsa św. Jana 745

kałem bardzo, że nie znalazł się nikt godny, aby otworzyć księgę ani też spojrzeć na nią. 5 A jeden ze starców rzekł do mnie: Nie płacz! Oto zwyciężył lew z pokolenia Judy potomek Dawida, aby otworzyć księgę i siedem jej pieczęci. 6 I ujrzałem: w pośrodku tronu i czterech zwierząt i w pośrodku starców stojącego Baranka, jakby zabitego. Miał siedem rogów i siedmioro oczu, jest to siedem Duchów Bożych, wysłanych na całą ziemię. 7 I poszedł, i wziął (księgę) z prawicy siedzącego na tronie. 8 A kiedy wziął księgę cztery zwierzęta i dwudziestu czterech starców upadło przed Barankiem: każdy miał cytrę i czasze złote napełnione wonnościami, którymi są modlitwy świętych. 9 I śpiewają nową pieśń mówiąc: Godzien jesteś wziąć księgę i otworzyć jej pieczęcie, boś został zabity i krwią swoją wykupiłeś (nas) dla Boga, (ludzi) z każdego pokolenia, języka, ludu i narodu. 10 I uczyniłeś ich dla Boga naszego królestwem i kapłanami; i będą królować nad ziemią.

Rodz. 48, 9
Iz. 11, 1. 10
Rzym. 15, 12

Remigiusz Popowski, Michał Wojciechowski
Grecko-polski NT, wydanie interlinearne, Vocatio, 1993

	CC	VIAA--YS	NPAMZP	DDMS	N-DM-S	NPG-XP	N-AF-S	
5,10	καὶ	ἐποίησας	αὐτοὺς	τῷ	θεῷ	ἡμῶν	βασιλείαν	
	i	uczyniłeś	ich	—	Bogu	naszemu	królestwem	
	CC	N-AM-P	CC	VIFA--ZP	PG	DGFS	N-GF-S	
	καὶ	ἱερεῖς,	καὶ	βασιλεύσουσιν	ἐπὶ	τῆς	γῆς.	
	i	kapłanami	i	królować_będą	nad	—	ziemią.	

174 przekłady

KATOLICKIE (30)

1. 2023: *Das Neue Testament*, Peter Knauer **NIEMIECKI** [**über**]
2. 2013: *l'Apocalisse* — Piero Ottaviano **WŁOSKI** [**sulla**]
3. 2013[2]: *La Bibbia. Nuovissima versione dai testi originali* — Angelo Lancellotti[Obj] **WŁOSKI** [**sulla**]
4. 2009: *Nový zákon* — Ondřej M. Petrů **CZESKI** [**nad**]
5. 2008: *Apocalypse de Jean* — Claude Tresmontant **FRANCUSKI** [**sur**]
6. 1997: *Sagrada Biblia* — Agustín Magaña Méndez **HISZPAŃSKI** [**sobre**]
7. 1993: *Grecko – polski Nowy Testament: wydanie interlinearne z kodami gramatycznymi* — Remigiusz Popowski & Michał Wojciechowski[Obj] **POLSKI**
8. 1992[6]: *La Biblia Montserrat* — Guiu M. Camps[Obj] **KATALOŃSKI** [**sobre**]
9. 1988[2]: *Christian Community Bible: Catholic Pastoral Edition* — Bernardo Hurault
10. 1971: *Le Nouveau Testament traduit en français courant* — koord. Jean-Claude Margot **FRANCUSKI** [**sur**]
11. 1973: *Le Nouveau Testament* — Émile Osty & Joseph Trinquet **FRANCUSKI** [**sur**]
12. 1962: *The Book of the Apocalypse* [z serii: New Testament Reading Guide] — William G. Heidt
13. 1954: *The New Testament Rendered from the Original Greek* — James A. Kleist & Joseph L. Lilly[Obj]
14. 1951: *L'Apocalypse de Saint Jean; traduction et commentaire* — Joseph Bonsirven **FRANCUSKI** [**sur**]

15. 1947[1]: *Pismo Święte Nowego Testamentu* — Eugeniusz Dąbrowski **POLSKI**
16. 1944: *The New Testament of Our Lord and Saviour Jesus Christ* — Ronald Knox
17. 1941: *The New Testament of Our Lord and Savior Jesus Christ* (Confraternity)
18. 1937: *The New Testament of Our Lord and Saviour Jesus Christ* — Francis A. Spencer
19. 1932: *Der Hebraërbrief und die Geheime Offenbarung des heiligen Johannes* — Ignaz Rohr **NIEMIECKI** [**über**]
20. 1928: *La Santa Biblia* — Wilhelm Jünemann Beckschäfer **HISZPAŃSKI** [**sobre**]
21. 1924: *The Katholieke Breven en het Boek der Openbaring* — Josef Keulers **HOLENDERSKI** [**over**]
22. 1912: *The Apocalypse of St. John* — James J. L. Ratton
23. 1905: *La Sainte Bible selon la Vulgate* — Jean Baptiste Glaire **FRANCUSKI** [**sur**]
24. 1899: *La Sainte Bible, commentée d'après la Vulgate et les textes originaux* — Louis-Claude Fillion **FRANCUSKI** [**sur**]
25. 1893: *Vor Herres Jesu Christi Nye Testamente*, J. L. V. Hansen **DUŃSKI** [**over**]
26. 1885: *Le Nouveau Testament de N.-S. Jésus-Christ* — Augustin Crampon **FRANCUSKI** [**sur**]
27. 1822: *Die heiligen Schriften des Neuen Testaments* — Leander van Eβ **NIEMIECKI** [**über**]
28. 1792: *Biblia Sacra, oder die heilige Schrift des alten und neuen Testamentes: nach der gemeinen bewährten Ueberzetsung* (t. 13) — Jakob Tirin **NIEMIECKI** [**über**]
29. 1790: *Die Heilige Schrift des Neuen Testament* — Johann G. Krach **NIEMIECKI** [**über**]
30. 1753: *Sainte Bible: traduite sur les testes originaux, Avec les différences de la Vulgate* (t. 5) — Nicolas Le Gros **FRANCUSKI** [**sur**]

---

31. 2022: *The Bible You Don't Know (corrected copy)* — Teresa Yap-Rendon
32. 2021[7-10]: *Leonberger Bibel* (pdf) — Thomas Böhme **NIEMIECKI** [**über**]
33. 2021[1-06]: *Pismo Święte – przekład toruński Nowego Przymierza* (wyd. 6) — zespół tłumaczy **POLSKI**
34. 2020: *The Holy Bible: Updated American Standard Version* — Edward D. Andrews
35. 2020: *'Anyone Who Calls Upon the Divine Name Will Be Saved' – Romans 10:13* (ta książka zawiera przekład Księgi Objawienia) — JaSon Elijah
36. 2019: Нов Завет, разширен превод — Фондация „Съживление" **BUŁGARSKI** [**над**]
37. 2019: *Bible de Yéhoshoua Mashiah Jésus-Christ* — Shora Kuetu[?] **FRANCUSKI** [**sur**]
38. 2019: *Offenbarung des Johannes* — A. E. Tirz **NIEMIECKI** [**über**]
39. 2019: *The Literal Idiomatic Translation of the New Testament* (html) — Hal Dekker
40. 2019: *The Holy Bible* — gł. wyd. Bruce Armstrong
41. 2019: *Dabar* 𐤉𐤄𐤅𐤄 *- The Word of Yahuah* — gł. wyd. Samual Thompson
42. 2018: *Die Offene Bibel* — Olaf Schmidt-Wischhöfer[?] **NIEMIECKI** [**über**]
43. 2017: *The Eonian Life Bible New Testament* — Christopher Sparkes
44. 2017: *The Holy Bible: Modern Literal Bible* — G. Allen Walker
45. 2016: *The Kingdom Bible* — Terry Kashian
46. 2016: *The I AM Bible* — James D. Stahl
47. 2016: *The Syriac Peshitta Bible with English Translation* — Daniel King – J. Edward Walters
48. 2016: *Brit Hadashah. Il Patto Rinnovato (Nuevo Testamento) di nostro Salvatore Yahshua HaMashiah: Versione Reviduta e Hebraica con i Nome Ebraici* — Iluminato Bitendaro **WŁOSKI** [**sulla**]
49. 2016: *O Pergaminho de Yehoshu' o Messias as Boas Novas* — Simplicio da Silva **PORTUGALSKI** [**sobre**]
50. 2016: *Östra Peshitta Arameiska Nya Testamentet På Svenska* — Ralf Chevalie Alvyrd **SZWEDZKI** [**över**]
51. 2015[2]: *Biblia Peshitta en Espanol* — Instituto Cultural Álef y Tau **HISZPAŃSKI** [**sobre**]
52. 2015: *NT Griechisch Deutsch Eine Studienhilfe III* — Ulrich L. Rohmer **NIEMIECKI** [**über**]
53. 2015: *Little Watchman Translation (Of The New Testament)* — Paul Stevenson
54. 2014[3]: *The New Testament of the Greek Scriptures - The Name of Jehovah 2014* — Richard Estes
55. 2014: *The Pact–The Word of God: The New Pact: Matthew–Revelation* — Arne Jordly
56. 2014: *The "FarAboveAll" Translation of the New Testament* — Graham G. Thomason
57. 2014: *The Idiomatic Translation of the New Testament* — William G. MacDonald

58. 2014: *The International English Bible* — gł. wyd. Stanley L. Morris
59. 2014: *The Apocalypse. The Wise Shall Understand* — Desmond Allen
60. 2014: *A Physician's Paraphrase, The New Testament* — Robert Earl Bolton
61. 2014: *Hit'Galut. A Revelation in Exile: A new translation of the Book of Revelation* — Aviv K.L.N.
62. 2014: *Bible: Pavlíkův studijní překlad* — Miloš Pavlik **SŁOWACKI** [**nad**]
63. 2013: *Sacred Names New Covenant Bible* — David L. Purkey
64. 2012: *Die Nuwe Verbond. Vertaal vanuit die oorspronklike Peshitta, Aramese Nuwe Verbond. Die taal wat Yeshua, Sy studentevolgelinge en die eerste gelowiges gepraat het* — Gerrie C. Coetzee **AFRYKANERSKI** [**oor**]
65. 2012: *The Revelation* — Josh James
66. 2012: *The Unveiling of Jesus Christ* — Benjamin W. Brodie
67. 2011: *Bibel in gerechter Sprache* — Martin Leutzsch **NIEMIECKI** [**über**]
68. 2011: *Die Griechischen Schriften des Wortes Gottes* — Lothar Richard Riehl **NIEMIECKI** [**über**]
69. 2011: *The Revelation* — Graham Thomason
70. 2010: *Basis Bibel. Das Neue Testament* — Deutsche Bibelgesellschft **NIEMIECKI** [**über**]
71. 2010: *O Novo Testamento: Nova Versão das Santas Escrituras* — Francisco A. F. Macedo **PORTUGALSKI** [**sobre**]
72. 2010: *Pure Scriptures for the Remnant* — The Way of Yâ-hwéh, Sociedades Bíblicas Unidas
73. 2010: *Yahweh's Breath Bible: Literal Strong's Version with Sacred Name added* (Vol. 2), Jerry Ayers
74. 2009: *The Restored New Testament* — Willis Barnstone
75. 2009: *La Bible de l'Épée 2009: Texte épuré et révisé de la Bible Ostervald, la seule et vraie King James Française, revision finale* — Jean LeDuc **FRANCUSKI** [**sur**]
76. 2009: *Bible. Překlad 21. století* — Aleksandr Flek **CZESKI** [**nad**]
77. 2009: *Sveto Pismo ili Biblija Starog i Novog zaveta* **SERBSKI** [**nad**]
78. 2009: *The Original Aramaic New Testament in Plain English* — Glen David Bauscher
79. 2009: *The Christogenea New Testament* — William R. Finck jr.
80. 2009: *The Vision Given to John* — Disciples of Yeshuwa' (yéshûa) the Messiah
81. 2008-2009: *An Invitation to Reading in English – N.T.* — Oun Jon Kwon
82. 2008: *La Sacra Bibbia. Nuovo Testamento*, t. 5 (interlinearny) — Armando Vianello **WŁOSKI** [**sulla**]
83. 2007[3]: *Das Grundtext Neue Testament* — Manfred Bleile **NIEMIECKI** [**über**]
84. 2007: *The Revelation of Y'shua the Messiah to the Apostle John* — Don E. Stanton
85. 2007: *Peshittah* — Boaz Katsir **HOLENDERSKI** [**over**]
86. 2006: *Ancient Roots Translinear Bible: New Testament* — A. Francis Werner
87. 2005: *The Book of Revelation* — George W. Buchanan
88. 2005: *The New Simplified Bible* — James R. Madsen
89. 2004: *The Essential New Testament* — (wyd. Dennis Beatty), Chuck Saletri[Obj]
90. 2004: *Woord en Gutuienis* — wyd. John Wahl **AFRYKANERSKI** [**oor**]
91. 2003: *La Traducción Kadosh Israelita Mesiánica* — Diego Ascunce **HISZPAŃSKI** [**sobre**]
92. 2003: *Le Nouveau Testament* — Societe Biblique Francaise **FRANCUSKI** [**sur**]
93. 2002: *Das Neues Testament mit Anmerkungen* — Heinz D. Schumacher **NIEMIECKI** [**über**]
94. 2002: *The Holy New Covenant: Galilee Translation Project* — Thomas L. Hackett
95. 2001: *Scripture Tools for Every Person: A Conservative Version of the Bible* — Walter L. Porter
96. 2001[3]: *The New Testament: Anointed Standard Translation* — V. S. Herrell
97. 2001: *Новый Завет - современный перевод WBTC* **ROSYJSKI** [**над**]
98. 2000: *The Testament of Our Lord and Savior Jesus Christ* — James Parkinson
99. 1999: *21st. Century New Testament* — Vivian Capel
100. 1999: *Nuovo Testamento interlineare greco • latino • italiano. Ediz. Multilingue* — wyd. Piergiorgio Beretta **WŁOSKI** [**sulla**]
101. 1998: *Nova Biblia Kralicka* — ? **CZESKI** [**nad**]
102. 1995: *The New Covenant: Reference Edition* — wyd. R. B. Banfield
103. 1992: *New Testament* — Jon Madsen
104. 1992: *La Bible du Semeur* — Alfred Kuen **FRANCUSKI** [**sur**]
105. 1992: *The Revelation of John* — Peter Levi
106. 1991: *The Simple English Bible: New Testament* — Stanley Morris
107. 1991: *The Unvarnished New Testament* — Andy Gaus
108. 1989: *Jewish New Testament* — David H. Stern

109. 1987: *Das Neue Testament: Hoffnung für alle* — Andreas WALTER **NIEMIECKI** [**über**]
110. 1985: *Bible: Český ekumenický překlad* — ? **CZESKI** [**nad**]
111. 1984: *The New Testament into Simple Everyday American English* — Julian G. Anderson
112. 1983: *The New Testament in Scots* — William L. Lorimel **SZKOCKI** [**owre**]
113. 1982: *New Testament (Judgment Hour Version)* — John L. Abbott
114. 1980: *The Easy Bible* — Robert R. Tucker
115. 1980: *Das Neue Testament* — Adolf Pfleiderer **NIEMIECKI** [**über**]
116. 1978: *Det Nye Testamente* — Anna Sophie & Paul Seidelin **DUŃSKI** [**over**]
117. 1970: *King James II New Testament* — Jay P. Green
118. 1966: *The Living Scriptures*
119. 1965[3]: *Das Neue Translation* — Jorg Zink **NIEMIECKI** [**über**]
120. 1963: *Holy Bible, An American Translation* — William F. Beck
121. 1961: *The New Testament of Our Lord and Savior Jesus Christ* — Fan S. Noli
122. 1961: *Norlie's Simplified New Testament* — Olaf M. Norlie
123. 1958[3]: *The Amplified New Testament*
124. 1946[4]: *Nový zákon* — František Žilka **CZESKI** [**nad**]
125. 1945[5]: *Berkeley Version of the New Testament* — Gerrit Verkyul
126. 1944: *The Interlinear Greek-English New Testament* (interlinearny) — George R. Berry
127. 1937: *The New Testament in the Language of the People* — Charles B. Williams
128. 1930: *l'apocalypse* — Paul Louis Couchoud **FRANCUSKI** [**sur**]
129. 1929: *Bible du Centenaire* — (wyd. Maurice Goguel – Henri Monnier), Guillaume Baldensperger[Obj] **FRANCUSKI** [**sur**]
130. 1923: *The New Testament, An American Translation* — Edgar J. Goodspeed
131. 1920: *The Apocalypse Expouded by Scripture* (s. 83) — Robert Govett
132. 1919: *The Revelation of John: A Historical Interpretation* — Shirley Jackson Case
133. 1914: *The New Covenant* — Edward E. Cunnington
134. 1908: *Die Schriften des Neuen Testaments* — (koord. Johannes Weitz), Wilhelm Heitmüller[Obj] **NIEMIECKI** [**über**]
135. 1905: *The Unfolding of the Ages in the Revelation of John* — Ford C. Ottman
136. 1903: *The New Testament in Modern Speech* — Richard F. Weymouth
137. 1903[3]: *The New Testament of our Lord and Saviour Jesus Christ* — Ferrar Fenton
138. 1901: *L'Apocalypse en Français au XIIIE siècle* — L. Delisle – P. Meyer **FRANCUSKI** [**sur**]
139. 1897: *The New Dispensation: The New Testament* — Robert D. Weekes
140. 1897: *The Numerical Bible* (Vol. 7: Hebrews-Revelation) — Frederick W. Grant
141. 1893: *The Book of Revelation* (The Expositor's Bible) — William Milligan
142. 1889: *Le Nouveau Testament* — Edmond Stapfer **FRANCUSKI** [**sur**]
143. 1877: *De Boeken genaamd Het Nieuwe Tesament. Nieuwe Vertaling* — Hermanus Cornelis Voorhoeve **HOLENDERSKI** [**over**]
144. 1886: *The Revelation of John Made Plain* — Louis Wepf
145. 1884: *The Apocalypse Expounded by Scripture* — Robert Govett
146. 1878: *The Apocalypse Viewed Under the Light of the Doctrines* — Charles B. Waller
147. 1878: *La Bible: Nouveau Testament – troisième partie: Les Epitres Pauliniennes I* — Edouard Reuss **FRANCUSKI** [**sur**]
148. 1867[2]: *The Gospels, Acts, Epistles and the Book of Revelation: commonly called the New Testament* — John Nelson Darby
149. 1864: *The Twofold New Testament* — Thomas S. Green
150. 1861: *Die Johanneischen Schriften* — Heinrich Ewald **NIEMIECKI** [**über**]
151. 1858: *Les livres du Nouveau Testament traduits pour la premier fois d'apres* — Albert Rilliet **FRANCUSKI** [**sur**]
152. 1855[1]: *Die Bibel (Elbelfelder)* **NIEMIECKI** [**über**]
153. 1849: *The Book of Revelation, Translated from the Greek; with Notes of the Principal Different Readings Adopted in Critical Editions, and Remarks Connected with the Study of the Book* — William Kelly
154. 1840: *Die letzten Zeiten und Zukunft der Völker der Erde; nach der Entsiegelung und Erklärung der Offenbarung Johannes* — Christian Albrecht **NIEMIECKI** [**über**]
155. 1835: *Die Offenbarung Johannis. Ein großes himmlisches Drama oder Schauspiel, freiwörtlich übersezt und freisinnig erklärt.* — Eucharius Ferdinand Christian Oertel **NIEMIECKI** [**über**]
156. 1828: *Die Heilige Schrift des neuen Testaments* — J. Martin Augustin Scholz **NIEMIECKI** [**über**]

157. 1825: *Die Heilige Schriften des Nieuwen Verbonds* — Jan Konijnenburg **HOLENDERSKI** [**over**]
158. 1812: *A Modern, Correct, and Close, Translation of the New Testament* — W. Williams
159. 1796[2]: *Sieg des Christenthums über Juden- und Heidenthum oder die Offenbarung Johannis* — Friedrich Wilhelm Hagen **NIEMIECKI** [**über**]
160. 1790: *The New Testament, with Explanatory notes* — John Wesley
161. 1790: *Lieder über die Offenbarung Johannis: nach der Bengelischen Erklärung derselben verfertiget* — Christoph Carl Ludwig Pfeil **NIEMIECKI** [**über**]
162. 1784[1]: *Die Offenbarung Johannis* — Friederich C. K. H. Münter **NIEMIECKI** [**ueber**]
163. 1777: *Die heiligen Schriften der guten Botschaft vom verheissenen Königreich* — Philipp Matthäus Hahn **NIEMIECKI** [**über**]
164. 1772: *Erklärende Umschreibung der Offenbarung Jesu Christi* — Ernst Bengeln **NIEMIECKI** [**über**]
165. 1764: *Die Offenbarung Johannis oder vielmehr Jesu Christi* — Johann Samuel Braun **NIEMIECKI** [**über**]
166. 1754: *Explanatory Notes Upon the New Testament* — John Wesley
167. 1753: *Das Neue Testament zum Wachsthum…Jesu Christi* — Johann A. Bengel **NIEMIECKI** [**über**]
168. 1749[2]: *Apocalyptische Lieder von der offenbarten Herrlichkeit und Zukunft des Herrn* — Christoph Carl Ludwig von Pfeil **NIEMIECKI** [**über**]
169. 1739[1]: *Eines Abermahligen Versuchs Zur Ubersetzung Der Lehr- und Prophetischen Bücher Neuen Testaments Unsers Herrn Jesu Christi aus dem Original Erste Probe* (t. 2) — Nikolaus L. G. von Zinzendorf **NIEMIECKI** [**über**]
170. 1764: *Die Offenbarung Johannis oder vielmehr Jesu Christi, als ein Supplement zu Johann Samuel Brauns, Diakoni in Sömmerda, Neuen Testamente* — Daniel Christian Gottlieb Michaelis **NIEMIECKI** [**über**]
171. 1753: *Das Neue Testament Des Herrer Unserer Jesu Christi* — Johann J. Junckherrott **NIEMIECKI** [**über**]
172. 1647: *Det Nÿ Testamentis Bøgger, paa Danske* (t. 3) — Hans Svane **DUŃSKI** [**ofver**]
173. 1608: *Il Nuovo Testamento del Signor Nostro Jesu Christo* — Giovanni Diodatti **WŁOSKI** [**sopra**[*]]
174. 1535: *La Bible* — Pierre-Robert Olivetan **FRANCUSKI** [**sur**]

---

[*] W języku włoskim słowa *sulla* i *sopra* mają znaczenie synonimiczne, dlatego w innych językach można je przetłumaczyć „nad”.